

MATURA

USTNA

OPRACOWANIE PYTAŃ
MATURA 2023

PRZEGLĄDASZ DARMOWY
FRAGMENT PUBLIKACJI,
CAŁOŚĆ MOŻESZ KUPIĆ
W SKLEPIE:

baba
od polskiego

BABA OD POLSKIEGO

MAKBET

03

Wstęp

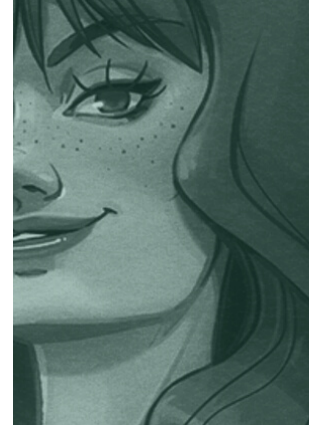

04

Ile powinna trwać
wypowiedź
na maturze ustnej?

05

Co muszę
powiedzieć, aby mój
kontekst został
uznany za
funkcjonalny?

06

Babo, masz jeszcze
jakieś porady przed
egzaminem ustnym?

07

Moralna
odpowiedzialność za
czyny

spis treści

PRZEGLĄDASZ DARMOWY
FRAGMENT PUBLIKACJI,
CAŁOŚĆ MOŻESZ KUPIĆ
W SKLEPIE:

08

Wina jako motyw
literacki

10

Literacki wizerunek
tyrana

12

Motyw władzy

14

Wizerunek kobiety
w literaturze

16

Rola postaci
fantastycznych
i zjawisk
nadprzyrodzonych
w literaturze

Codzienna
powtórka lektur
do matury w Story
na Instagramie
@babaodpolskiego

Grupa z
darmowymi
materiałami dla
maturzystów na
Facebooku
@babaodpolskiego

Baba od polskiego

Jestem nauczycielką, oligofrenopedagogką, polonistką, dydaktyczką, podcasterką - a przede wszystkim tą, która bardzo lubi się uczyć i nauczać.

Przed Tobą zbiór opracowań tematów z „Makbeta” na maturę ustną w 2023 r. Opracowanie nie powstało po to, abys uczył_a się na pamięć zdania po zdaniu – wiem, że to niemożliwe. Zamiast wkuwać na pamięć, skorzystaj z moich propozycji odpowiedzi, aby wiedzieć, o czym możesz powiedzieć w trakcie egzaminu. Chcę Cię zainspirować do tworzenia własnych wypowiedzi – obecna formuła matury ustnej daje taką możliwość, ponieważ w realizacji zadania musisz odnieść się do wybranego kontekstu. Może to być dosłownie wszystko – książka (także spoza listy lektur obowiązkowych), film, piosenka, dzieło sztuki, zagadnienie z zakresu filozofii lub psychologii, wydarzenie społeczne czy termin historycznoliteracki.

Każde opracowanie zawiera wszystkie elementy, które powinny się znaleźć w prawidłowej odpowiedzi:

- wstęp z postawioną tezą
- odwołanie do „Makbeta”
- odwołanie do kontekstu (niemal wszędzie jest to lektura obowiązkowa)
- podsumowanie wypowiedzi

Po wylosowaniu tematów będziesz mieć 15 minut na przygotowanie, a następnie w ciągu 10 minut będziesz musiał_a omówić oba tematy (jedno z listy pytań jawnych i drugie z puli pytań niejawnych). Teoretycznie nie ma żadnych dodatkowych wytycznych – tylko od Ciebie zależy, ile czasu poświęcisz na omówienie obydwu tematów.

Ważne jednak, aby zmieścić się w czasie 10 minut i odnieść się do wszystkich elementów polecenia. Zalecam podzielenie przysługującego czasu na dwie części trwające po 5 minut. Przed rozpoczęciem wypowiedzi spójrz na zegar i zapisz na kartce godzinę, o której musisz poruszyć drugi temat.

Ile powinna trwać wypowiedź na maturze ustnej?

Nie przejmuj się, że na papierze Twoja wypowiedź wydaje się krótka. Wypowiedź ustna zawsze trwa więcej, niż może się wydawać (wynika to z faktu, że umiemy bardzo szybko czytać).

Lista jawnych zadań w części ustnej egzaminu maturalnego z języka polskiego (CKE):

**PRZEGLĄDASZ DARMOWY
FRAGMENT PUBLIKACJI,
CAŁOŚĆ MOŻESZ KUPIĆ
W SKLEPIE:**

Czym jest kontekst? Najprościej mówiąc, jest to informacja SPOZA lektury, która rzuca nowe światło na omawiany temat lub stanowi uzupełnienie tego, o czym mówisz. W moich propozycjach odpowiedzi szeroko zarysowuję kontekst, aby nikt nie miał wątpliwości, że został on zrealizowany.

Nie chodzi o to, aby powiedzieć, że podobny motyw pojawił się w lekturze X – zamiast tego możesz powiedzieć na przykład, że podobny motyw pojawił się w lekturze X, ale został inaczej zrealizowany, później natomiast musisz powiedzieć, w jaki sposób i co z tego wynika w kontekście tematu pracy.

Co muszę powiedzieć, aby mój kontekst został uznany za funkcjonalny?

Równie dobrze kontekst może być także jednym zdaniem, wówczas jednak ważne jest, aby wycisnąć z kontekstu jak najwięcej – Twoje zdanie musi być mocne i stanowić ISTOTNE uzupełnienie wypowiedzi.

Aby uniknąć wątpliwości, możesz wprowadzić kontekst słowami „Uważam, że istotnym kontekstem uzupełniającym omawiany temat jest...” – dzięki temu zaznaczasz, że wprowadzasz kontekst (i nikt nie ma wątpliwości).

Babo, masz jeszcze jakieś porady przed egzaminem ustnym?

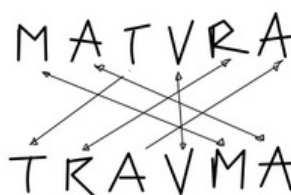
Jestem tym typem człowieka, który stresuje się ważnymi wydarzeniami i boi się, że o wszystkim zapomni. Zawsze staram się zrobić backup na wypadek czarnej dziury – mam milion pomysłów na minutę, ale dość szybko o nich zapominam, jednak umiem sobie z tym radzić i podzielę się z Tobą moją metodą.

W trakcie przygotowania do egzaminu napisz na kartce to, co chcesz powiedzieć. Nie pisz pełnymi zdaniami – będziesz mieć wówczas pokusę, żeby je przeczytać podczas egzaminu (a nie o to chodzi!). Zawsze rozpisuj sobie poniższy schemat i uzupełniaj go hasłowo:

- Teza:
- Argument:
- Przykład:
- Kontekst:
- Refleksja:

*Porzód
Babe*

życie to schemat:

W ten sposób zawsze będziesz mieć ściągawkę na wypadek czarnej dziury. Z takiej kartki możesz korzystać w trakcie egzaminu i nie wpływa to na obniżenie oceny!

Język polski, tak jak matematyka, wymaga stosowania wzorów.

Literacki wizerunek tyrana

Wstęp
(wprowadzenie):

Tyrania to nieograniczone rządy jednostki stosującej przemoc i terror. Charakterystyczną cechą tego modelu zarządzania państwem jest fakt, że tyran zazwyczaj zdobywa pełnię władzy podstępem lub w sposób całkowicie niezgodny z prawem. Rządy tyranów są w literaturze pokazywane jako jednoznacznie złe. Stanowią bowiem przeciwieństwo sprawiedliwej władzy, która – jak wskazuje teologia – pochodzi od Boga. Tyrani są ludźmi nieszczęśliwymi, a obsesja na punkcie władzy prowadzi ich do upadku.

Przykład z lektury:

PRZEGLĄDASZ

DARMOWY

FRAGMENT

PUBLIKACJI, CAŁOŚĆ

MOŻESZ KUPIĆ

W SKLEPIE:

Ciekawy wizerunek tyrana został przedstawiony w „Makbecie” Williama Szekspira. Tytułowy bohater miał obsesję na punkcie władzy – wizja objęcia tronu pchnęła go do popełnienia zbrodni królobójstwa. Kiedy jednak zamordował króla Dunkana i przejął władzę, zaczął wykorzystywać swoją pozycję, aby utrzymać wpływy – w tym celu podjął próbę zabicia Fleance’a (czarownice przewidziały, że Banko będzie ojcem królów). W trakcie swojego panowania Makbet stał się podejrzliwy; nie mógł delektować się pozycją króla, ponieważ obsesyjnie obawiał się detronizacji. Urządzał intrygi, skupiał się jedynie na eliminacji kolejnych przeciwników. Z tego względu tak chętnie wracał do wiedźm, aby usłyszeć nowe przepowiednie. Usłyszawszy, że powinien obawiać się Makdufa, rozpoczął nieudane polowanie na przeciwnika – w akcie zemsty zamordował jego syna. Tym samym tytułowy bohater sztuki Szekspira stał się symbolem tyrana, władcy skupionego wyłącznie na wykorzystywaniu pozycji do realizacji własnych celów. W czasie panowania nie zajął się sprawami królestwa Szkocji, zamiast tego ciągle planował kolejne zabójstwa, aby utrzymać władzę.

Tyrania Makbeta doprowadziła go do upadku. Wszystkie działania podejmowane przez nowego króla Szkocji były wynikiem jego obsesji. Zgodnie z obietnicą Hekate, Makbet sam pogrążył własne człowieczeństwo. Został za to ukarany w najsurowszy sposób – stracił panowanie nad emocjami, jego żona popełniła samobójstwo, natomiast on sam został zamordowany.

Literacki wizerunek tyrana

Kontekst:

Tyranem, którego władza doprowadziła do upadku, był również Kreon – władca Teb. Bohater „Antygony” Sofoklesa był przekonany, że państwo należało do władcy (dał temu wyraz w słynnym dialogu ze swoim synem Hajmonem w słowach: „Państwo to ja”). Kreon uchodził za króla wymagającego absolutnego posłuszeństwa – kierował się własnym osądem, nie interesowała go opinia poddanych. Swoje prawdziwe oblicze pokazał w momencie, gdy strażnik poinformował go o złamaniu zakazu chowania ciała Polinejesa. Wtedy też rozpoczęły się obłąkańcze poszukiwania winnych. Kreon zwrócił uwagę na niechęć swoich poddanych, którzy mieli szemrać przeciwko nowemu władcy, posądzał ich o celowe złamanie zakazu, a nawet obwiniał strażników o przyjęcie łapówki, aby umożliwić pochowanie Polinejesa. Domagał się schwytania sprawcy, a gdyby to nie było możliwe – groził, że będzie wieszać strażników dopóty, dopóki nie dowie się, kto złamał zakaz.

Kreon sądził, że jego prawa były ważniejsze od praw boskich. Został za to surowo ukarany – najpierw samobójstwo popełnił jego syn Hajmon, a później żona Eurydyka. On sam zachował życie, aby cierpieć po stracie bliskich.

Zakończenie
(podsumowanie):

Chociaż władza jest obiektem pożądania tyranów, tak naprawdę nie mają oni możliwości pełnego napawania się swoją pozycją. Dyktatorzy cechują się ciągłym lękiem przed utratą władzy; wszędzie doszukują się spisków i są gotowi zabijać bez żadnego powodu. To sprawia, że nie są szczęśliwi – i prędzej czy później dostają od losu karę, na jaką zasługują

PRZEGLĄDASZ
DARMOWY
FRAGMENT
PUBLIKACJI, CAŁOŚĆ
MOŻESZ KUPIĆ
-11- W SKLEPIE:

B A B A O D P O L S K I E G O

CHCESZ POGŁĘBIĆ SWOJĄ WIEDZĘ NA
TEMAT LEKTUR - POBIERZ DARMOWE
EBOOKI

WESELE

NOTATKI DO POWTÓREK PRZED EGZAMINEM

Wszystkie informacje zawarte w tym e-booku są chronione prawami autorskimi. Osoby, które wykupiły dostęp do pliku, mają prawo do korzystania z treści na własny użytek. Obowiązuje zakaz dalszego rozpowszechniania w części lub w całości treści znajdujących się w e-booku bez zgody Autorki.

Jeśli uważasz, że powinienam coś dodać - napisz na babaodpolskiego@gmail.com

Moja działalność w sieci (od 2015):
[@babaodpolskiego](https://www.instagram.com/babaodpolskiego)

Materiały edukacyjne:
www.babaodpolskiego.pl